

Statsvetenskapliga förbundet

FÖRBUNDSREDAKTÖR: HELENA OLOFSDOTTER STENSÖTA

Jämställdhet och kvalitet

I det här numret tar Statsvetenskapliga förbundet upp två diskussionspunkter:

För det första fortsätter vi diskussionen om jämställdheten inom svensk statsvetenskap genom att presentera en undersökning av könsfördelningen bland de som får forskningsanslag. En preliminär rapport om detta presenterades på Statsvetenskapliga förbundets årsmöte 2007, men den avsåg situationen för hela humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsfältet. Den rapport som presenteras här undersöker specifikt medelsfördelningen inom det statsvetenskapliga ämnet. Vi har undersökt könsfördelningen för beviljade anslag i förhållande till totala antalet ansökningar för RJ, VR och FAS mellan åren 2001 och 2006. Studien ger sammanfattningsvis en relativt positiv bild av jämställdheten inom statsvetenskapen i detta avseende. Det är endast FAS som uppvisar en kraftigt mindre andel kvinnor som beviljas bidrag i förhållande till hur många kvinnor som söker.

Undersökningen ska betraktas som ett led i Statsvetenskapliga förbundets intensifierade arbete med jämställdheten inom svensk statsvetenskap. Årsmötet gav förbundet i uppdrag att arbeta mer med jämställdhet och på det kommande styrelse-

mötet i maj ska vi dra upp riktlinjerna för höstens arbete.

För det andra inleder vi i detta nummer en debatt om vilka kriterier som ska gälla när sammanläggningsavhandlingar bedöms. Dessa kommer sannolikt att bli vanligare inom samhällsvetenskapliga ämnen, men än så länge saknas riktlinjer för vilka kriterier som ska gälla för denna typ av avhandling. Enligt de allmänna riktlinjer som fastslagits på statsvetenskapliga institutionen i Göteborg bör en sammanläggningsavhandling hålla en vetenskaplig kvalitet som "motsvarar" en monografi, men vad detta "motsvara" närmare innefattar är oklart.

Nedan inleds en diskussion om detta genom att två artiklar, en av Peter Esaiasson i Göteborg och en av Jan Teorell i Lund.

Framförallt är det följande frågor som tycks vara föremål för diskussion: hur många av artiklarna måste vara *egenförfattade*? Hur många av artiklarna måste vara *publicerade*? Vilka krav ska man ha på att artiklarna är *sammanhållna* samt vilka krav ska ställas på den inledande "kappans" kvalitet?

Statsvetenskapliga förbundet kan, som Jan Teorell påpekar, vara ett bra forum för att föra en sådan kvalitetsdiskussion institutionerna emellan och underlätta etablerandet av gemensamma kriterier för sammanläggningsavhandlingar. Vi ser därför bidragen som inledningen till en debatt

Har du synpunkter på förbundssidan eller vill lämna bidrag är du välkommen att kontakta förbundsredaktören via e-post Helena.Stensota@pol.gu.se eller telefon 031-786 58 44.

som förhoppningsvis leder till att en gemensam praxis etableras.

Att kvaliteten på sammanläggningsavhandlingar diskuteras innebär givetvis inte att kvaliteten på monografier är oviktig. Diskussionen i detta nummer kan istället tas till intäkt för att diskutera kvalitetskrav även för monografier och vilka procedurer som är lämpliga för att säkra dessa krav.

HELENA OLOFSDOTTER STENSÖTA
FÖRBUNDSREDAKTÖR

Jämställdheten inom svensk statsvetenskap II – forskningsfinansierare

Statsvetenskapliga förbundet har genomfört två undersökningar för att kartlägga jämställdheten på institutioner inom ämnet statsvetenskap på svenska universitet och högskolor. Den första publicerades i Statsvetenskaplig tidskrift (2007/4) och undersökte könsfördelningen bland professorer, lektorer, post-docs och doktorander på statsvetenskapliga institutioner i Sverige.

Den andra rapporten publiceras här. Den presenterar könsfördelningen för beviljade forskningsmedel i förhållande till könsfördelningen för inlämnade ansökningar.

Vi har samlat in data från tre forskningsfinansierare: FAS, VR samt RJ. Vi har bett dem att sortera ut anslag till personer som är knutna till institutioner som bedriver undervisning och forskning i ämnet statsvetenskap och preciserat urvalet till institutionerna på de följande lärosätena;

Göteborg, Halmstad, Karlstad, Linköping, Luleå, Lund, Mittuniversitetet, Stockholm, Södertörn, Umeå, Uppsala, Växjö och Örebro.

I Göteborg, Lund, Stockholm, Umeå och Uppsala är de statsvetenskapliga institutionerna renodlat statsvetenskapliga. Vid övriga universitet och högskolor finns statsvetenskap integrerat med två eller fler andra ämnesområden i en institution. I de fallen har samtliga ansökningar som utgått från denna institution inkluderats i undersökningen. Det hade givetvis varit önskvärt att kunna särskilja statsvetare från övriga forskare i dessa institutioner men det är inte möjligt att få ut så preciserad information av forskningsfinansierarna. Det bör sägas att det även finns forskare som bedriver statsvetenskaplig forskning vid andra institutioner än statsvetenskapliga, exempelvis CEFOS i Göteborg. Dessa har inte inkluderats i den följande analysen.

Analysen baserar sig på huvudsökande för forskningsprojekt. När ett projekt löper över flera år har projektet räknats för det år då projektet beviljats. Balansmåttan i de redovisade tabellerna är vända så att minus indikerar att kvinnoandelen bland de som beviljats medel är lägre än kvinnoandelen bland de som lämnat in ansökningar. Dessa tal är markerade med fetstil för tydlighetens skull. Tabellen visar att situationen skiljer sig åt betydligt mellan olika anslagsgivare.

Av tabellen framgår att det är stor skillnad mellan olika anslagsgivare:

- Vetenskapsrådet beviljar i genomsnitt ansökningar från kvinnor i högre grad än ansökningar från män (57 – 20 = +37).
- Riksbankens jubileumsfond beviljar i genomsnitt ansökningar från män i högre grad än ansökningar från kvinnor (46-115= -69).